

1670**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW**

z dnia 10 grudnia 2001 r.

w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych.

Na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754, Nr 139, poz. 933 i 934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 60, poz. 382, Nr 106, poz. 668, Nr 107, poz. 669 i Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 9, poz. 75 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 703, Nr 94, poz. 1037 i Nr 113, poz. 1186 oraz z 2001 r. Nr 102, poz. 1117 i Nr 111, poz. 1195) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne****§ 1. Rozporządzenie określa:**

- 1) szczególne zasady rachunkowości funduszy inwestycyjnych,
- 2) zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym,
- 3) terminy sporządzenia i złożenia do ogłoszenia rocznego i półrocznego sprawozdania finansowego,
- 4) termin zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa — ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 139, poz. 933, z 1999 r. Nr 72, poz. 801 oraz z 2000 r. Nr 103, poz. 1099 i Nr 114, poz. 1192),
- 2) ustawa — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi — ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 118, poz. 754 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 107, poz. 669 i Nr 113, poz. 715, z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 702 i 703, Nr 94, poz. 1037, Nr 103, poz. 1099, Nr 114, poz. 1191, Nr 116, poz. 1216 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 110, poz. 1189 i Nr 123, poz. 1351),
- 3) ustawa o rachunkowości — ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- 4) towarzystwo — towarzystwo funduszy inwestycyjnych, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy,
- 5) depozytariusz — podmiot pełniący funkcję depozytariusza, o którym mowa w art. 9 ustawy,
- 6) fundusz — fundusz inwestycyjny, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy,
- 7) uczestnik funduszu — uczestników funduszu w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy,
- 8) statut funduszu — statut funduszu, o którym mowa w art. 14 ustawy,

- 9) dzień wyceny — dzień określony w statucie funduszu, w którym dokonuje się wyceny aktywów funduszu, ustala się wartość zobowiązań funduszu, ustala się wartość aktywów netto funduszu oraz wartość aktywów netto przypadających na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny,
- 10) kapitał wpłacony — kapitał utworzony z wpłat dokonanych w formie pieniężnej, pomniejszonych o opłaty za zbywanie jednostek uczestnictwa lub wydawanie certyfikatów inwestycyjnych, oraz z papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, przyjętych w zamian za zbyte uczestnikom funduszu jednostki uczestnictwa albo wydane certyfikaty inwestycyjne,
- 11) kapitał wypłacony — kwoty wypłacone z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa albo wykupienia certyfikatów inwestycyjnych, stanowiące równowartość iloczynu liczby odkupionych jednostek uczestnictwa albo wykupionych certyfikatów inwestycyjnych oraz wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo na certyfikat inwestycyjny, według której odkupiono jednostkę uczestnictwa albo wykupiono certyfikat inwestycyjny,
- 12) wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny — wartość aktywów netto, podzieloną przez liczbę jednostek uczestnictwa albo certyfikatów inwestycyjnych w dniu wyceny,
- 13) rynek zorganizowany — wyodrębniony pod względem organizacyjnym i finansowym, działający regularnie system, zapewniający jednakowe warunki zawierania transakcji oraz powszechny i równy dostęp do informacji o tych transakcjach,
- 14) zrealizowany zysk (strata) ze zbycia lokat — różnicę pomiędzy ceną sprzedaży netto a ceną nabycia danego składnika lokat,
- 15) niezrealizowany zysk (strata) z wyceny lokat — różnicę pomiędzy wartością danego składnika lokat w dniu wyceny a ceną jego nabycia,
- 16) wypłacane dochody funduszu — wypłacane uczestnikom funduszu dochody funduszu, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 11 i 11a ustawy,
- 17) instrumenty bazowe — papiery wartościowe lub inne prawa majątkowe, a także określone indeksy, od których ceny lub wartości zależy cena papierów wartościowych wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, innych praw pochodnych od praw majątkowych będących przedmiotem lokat oraz transakcji terminowych,

- 18) premia netto — wartość premii z tytułu wystawienia opcji, pomniejszoną o koszty bezpośrednio związane z wystawieniem opcji,
- 19) wartość godziwa — wartość, o której mowa w art. 28 ust. 6 ustawy o rachunkowości,
- 20) nieruchomości — prawo własności, a także udział we współwłasności nieruchomości gruntowych w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami, prawo własności, a także udział we współwłasności budynków i lokali stanowiących odrębne nieruchomości,
- 21) certyfikaty własne — certyfikaty, o których mowa w art. 102l ustawy, nabyte przez specjalistyczny fundusz inwestycyjny zamknięty,
- 22) osoby zarządzające — osoby mające istotny wpływ na działalność funduszu, w szczególności na decyzje inwestycyjne, w tym: członek zarządu, osobę pełniącą obowiązki członka zarządu, prokurenta, kuratora lub członka zarządu komisarycznego towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzającego funduszem, likwidatora funduszu,
- 23) osoba nadzorująca — członek rady nadzorczej towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzającego funduszem.

§ 3. Rachunkowość funduszu obejmuje składniki i czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o rachunkowości, oraz opis przyjętych zasad wyceny, ustalenie wyniku z operacji, obliczanie wartości aktywów netto, a także aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny.

§ 4. Fundusz udostępnia depozytariuszowi dokumentację, o której mowa w art. 10 ustawy o rachunkowości, dotyczącą rachunkowości funduszu.

Rozdział 2

Prowadzenie ksiąg rachunkowych

§ 5. 1. Księgi rachunkowe funduszu prowadzi się w języku polskim i walucie polskiej.

2. Księgi rachunkowe funduszy obejmują elementy określone w art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz:

- 1) rejestr uczestników funduszu — w przypadku funduszy inwestycyjnych otwartych oraz specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych,
- 2) rejestr certyfikatów inwestycyjnych — w przypadku funduszy inwestycyjnych mieszanych, funduszy inwestycyjnych zamkniętych oraz specjalistycznych funduszy inwestycyjnych zamkniętych.

§ 6. Rejestr uczestników funduszu inwestycyjnego otwartego i specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego obejmuje w szczególności system służący do szczegółowej ewidencji kapitału wpłaconego i wypłaconego, w podziale na poszczególnych uczestników funduszu, w szczególności z określeniem:

- 1) danych identyfikujących uczestnika funduszu,
- 2) liczby jednostek uczestnictwa należących do uczestnika funduszu,

- 3) daty nabycia, liczby i ceny nabycia jednostki uczestnictwa,
- 4) daty odkupienia, liczby odkupionych jednostek oraz kwoty wypłaconej uczestnikowi funduszu za odkupione jednostki,
- 5) daty oraz kwoty dochodów funduszu wypłaconych uczestnikowi,
- 6) informacji o pełnomocnictwach udzielonych lub odwołanych przez uczestnika funduszu,
- 7) wzmianki o zastawie ustanowionym na jednostkach uczestnictwa.

§ 7. Rejestr certyfikatów inwestycyjnych funduszu inwestycyjnego zamkniętego obejmuje w szczególności system służący do szczegółowej ewidencji kapitału wpłaconego i wypłaconego, z określeniem:

- 1) daty każdej emisji, liczby oferowanych certyfikatów oraz wartości emisji,
- 2) liczby certyfikatów każdej emisji wydanych uczestnikom funduszu, ceny certyfikatu oraz łącznej wartości wpłat za certyfikaty danej emisji.

§ 8. Rejestr certyfikatów inwestycyjnych funduszu inwestycyjnego mieszanego obejmuje w szczególności system służący do szczegółowej ewidencji kapitału wpłaconego i wypłaconego, z określeniem:

- 1) daty każdej emisji, liczby oferowanych certyfikatów oraz wartości emisji,
- 2) liczby certyfikatów każdej emisji wydanych uczestnikom funduszu, ceny certyfikatu oraz łącznej wartości wpłat za certyfikaty danej emisji,
- 3) liczby certyfikatów umorzonych z mocy prawa w wyniku ich wykupienia przez fundusz, daty umorzenia, ceny wykupu certyfikatu oraz łącznej wartości wpłat za wykupione certyfikaty.

§ 9. Rejestr certyfikatów inwestycyjnych specjalistycznego funduszu inwestycyjnego zamkniętego obejmuje w szczególności system służący do szczegółowej ewidencji kapitału wpłaconego i wypłaconego, z określeniem:

- 1) daty każdej emisji, liczby oferowanych certyfikatów oraz wartości emisji,
- 2) liczby certyfikatów każdej emisji wydanych uczestnikom funduszu, ceny certyfikatu oraz łącznej wartości wpłat za certyfikaty danej emisji,
- 3) liczby certyfikatów własnych nabytych przez fundusz w celu umorzenia, ceny oraz łącznej wartości transakcji,
- 4) liczby certyfikatów własnych umorzonych i daty umorzenia.

§ 10. 1. Towarzystwo, działając jako organ funduszu, prowadzi księgi rachunkowe funduszu w taki sposób, aby było możliwe ustalenie wartości aktywów netto na każdy dzień wyceny oraz dzień bilansowy.

2. Towarzystwo może zlecić w całości lub w części innym podmiotom upoważnionym na podstawie odrębnych przepisów wykonywanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

§ 11. 1. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zastąpienie dowodu księgowego odpisem dowodu księgowego sporządzonym na formularzu właściwym dla danego dowodu.

2. Dopuszcza się zastąpienie odpisu obrazem kopii dowodu (fotokopia lub kserokopia).

3. Odpis (obraz kopii) powinien być opatrzony adnotacją „Odpis” oraz uwierzytelniony przez zamieszczenie klauzuli „Za zgodność z oryginałem” i podpisu osoby stwierdzającej zgodność wraz z datą jego sporządzenia.

Rozdział 3

Ujmowanie w księgach rachunkowych operacji dotyczących funduszu

§ 12. Operacje dotyczące funduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą.

§ 13. 1. Nabyte składniki lokat ujmuje się w księgach rachunkowych według ceny nabycia.

2. Składniki lokat nabyte nieodpłatnie posiadają cenę nabycia równą zeru.

3. W przypadku dłużnych papierów wartościowych z naliczanymi odsetkami wartość ustaloną w stosunku do ich wartości nominalnej i wartość naliczonych odsetek ujmuje się w księgach rachunkowych odrębnie.

4. Papiery wartościowe otrzymane w zamian za inne papiery wartościowe mają przypisaną cenę nabycia wynikającą z ceny nabycia papierów wartościowych wymienionych i ewentualnych dopłat lub otrzymanych przychodów pieniężnych.

§ 14. Zmianę wartości nominalnej nabytych akcji, niepowodującą zmiany wysokości kapitału zakładowego emitenta, ujmuje się w ewidencji analitycznej, w której dokonuje się zmiany liczby posiadanych akcji oraz jednostkowej ceny nabycia.

§ 15. 1. Zysk lub stratę ze zbycia lokat, z zastrzeżeniem ust. 4, wylicza się metodą „najdroższe sprzedaje się jako pierwsze”, polegającą na przypisaniu sprzedanym składnikom najwyższej ceny nabycia danego składnika lokat, a w przypadku instrumentów wycenianych metodą odpisu dyskonta lub amortyzacji premii, najwyższej bieżącej wartości księgowej uwzględniającej odpowiednio odpis dyskonta lub amortyzację premii.

2. W przypadku wygaśnięcia zobowiązań z tytułu wystawionych opcji uznaje się, iż wygaśnięciu podlegają kolejno te zobowiązania, z tytułu których zaciągnięcia otrzymano najniższą premię netto.

3. Zysk lub stratę ze zbycia walut obcych wylicza się zgodnie z metodą określoną w ust. 1.

4. Przy wyliczaniu zysku lub straty ze zbycia lokat metody, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się do papierów wartościowych, o których mowa w § 31.

5. W przypadku gdy jednego dnia dokonane zostaną transakcje zbycia i nabycia danego papieru wartościowego, ujmuje się w pierwszej kolejności nabycie posiadanego składnika; jeżeli faktyczne rozliczenie odbywa się w innej kolejności, wówczas ujmowanie następuje zgodnie z faktyczną kolejnością rozliczania.

§ 16. 1. Przystępujące zgodnie z uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszy prawo poboru akcji notowanych na rynku zorganizowanym ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu następnym po dniu, w którym po raz ostatni akcje były notowane na rynku zorganizowanym z prawem poboru z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Niewykonane prawo poboru akcji uznaje się za zbyte, według wartości równej zero, w dniu następnym po dniu wygaśnięcia tego prawa z zastrzeżeniem ust. 5.

3. Należną dywidendę z akcji notowanych na rynku zorganizowanym ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu następnym po dniu, w którym po raz ostatni akcje były notowane na rynku zorganizowanym z prawem do dywidendy z zastrzeżeniem ust. 5.

4. Przystępujące, zgodnie z uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszy, prawo poboru akcji nienotowanych na rynku zorganizowanym oraz prawo do otrzymania dywidendy od akcji nienotowanych na rynku zorganizowanym ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu następnym po dniu ustalenia tych praw, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. W przypadku gdy na rynkach zagranicznych przyjęte są odmienne niż w ust. 1—4 zasady dotyczące ustalania prawa poboru akcji i prawa do otrzymania dywidendy od akcji, w szczególności związane z funkcjonowaniem systemu depozytowo-rozliczeniowego, prawa te ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu uzyskania dokumentu potwierdzającego istnienie oraz wartość tych praw.

§ 17. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny lokat wpływa na wzrost (spadek) wyniku z operacji.

§ 18. 1. Jeżeli realizacja umowy, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, jest objęta systemem gwarantującym prawidłowe wykonanie zobowiązań, o którym mowa w art. 137 ust. 2 tej ustawy, to w przypadku gdy:

- 1) fundusz zbywa papiery wartościowe — papiery wartościowe będące przedmiotem tej umowy ujmuje się w księgach rachunkowych jak papiery wartościowe zbyte w dacie zawarcia tej umowy,
- 2) fundusz nabywa papiery wartościowe — papiery wartościowe będące przedmiotem tej umowy ujmuje się w księgach rachunkowych jak papiery wartościowe nabyte w dacie zawarcia tej umowy.

2. Jeżeli realizacja umowy, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, nie jest objęta systemem gwarantującym prawidłowe wykonanie zobowiązań, o którym mowa w art. 137 ust. 2 tej ustawy, to w przypadku gdy:

- 1) fundusz zbywa papiery wartościowe — papiery wartościowe będące przedmiotem tej umowy ujmują się w księgach rachunkowych jak papiery wartościowe zbyte w dacie rozliczenia tej umowy,
- 2) fundusz nabywa papiery wartościowe — papiery wartościowe będące przedmiotem tej umowy ujmują się w księgach rachunkowych jak papiery wartościowe nabyte w dacie rozliczenia tej umowy.

3. W przypadku umowy mającej za przedmiot nabycie lub zbycie praw majątkowych lub papierów wartościowych innych niż te, o których mowa w ust. 1 i 2, prawa i papiery te ujmują się w księgach rachunkowych jak nabyte lub zbyte w dacie rozliczenia.

4. W przypadku gdy na rynkach zagranicznych przyjęte są odmienne niż w ust. 1—3 zasady dotyczące realizacji umów z tytułu kupna lub sprzedaży papierów wartościowych lub innych praw majątkowych, w szczególności związane z funkcjonowaniem systemu depozytowo-rozliczeniowego, papiery i prawa te ujmują się w księgach rachunkowych odpowiednio w dniu uzyskania dokumentu potwierdzającego dokonanie odpowiedniego zapisu na rachunku papierów wartościowych lub w dniu uzyskania dokumentu potwierdzającego istnienie oraz wartość tych praw.

§ 19. 1. Zobowiązania funduszu z tytułu wystawionych opcji ujmują się w bilansie w pozycji zobowiązania z tytułu wystawionych opcji w wysokości premii netto, stosując odpowiednio zasady określone w § 18.

2. Otwarty kontrakt terminowy ujmują się w księgach rachunkowych funduszu według wartości księgowej równej zeru; prowizja maklerska i inne koszty związane z jego otwarciem pomniejszają niezrealizowany zysk (powiększają niezrealizowaną stratę) z wyceny kontraktu; prowizja maklerska oraz inne koszty związane z zamknięciem kontraktu pomniejszają zrealizowany zysk (powiększają zrealizowaną stratę) z kontraktu terminowego.

§ 20. 1. Operacje dotyczące funduszu ujmują się w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej po przeliczeniu według średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych funduszu.

2. Jeżeli operacje dotyczące funduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie ustala kursu — ich wartość należy określić w relacji do wskazanej przez fundusz waluty, dla której ustalany jest średni kurs przez Narodowy Bank Polski.

§ 21. Przychody z lokat obejmują w szczególności dodatnie saldo różnic kursowych powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań w walutach obcych, dywidendy i inne udziały w zyskach, przychody z nieruchomości, odsetki oraz odpis dyskonta.

§ 22. Koszty operacyjne funduszu obejmują w szczególności ujemne saldo różnic kursowych powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań w walutach obcych, odsetki

od zaciągniętych kredytów i pożyczek, koszty związane z utrzymaniem nieruchomości oraz amortyzację premii.

§ 23. 1. W przypadku kosztów operacyjnych tworzy się rezerwę na przewidywane wydatki.

2. Płatności z tytułu kosztów operacyjnych zmniejszają uprzednio utworzoną rezerwę.

3. Preliminarz kosztów powinien zawierać pozycje w wysokości uzasadnionej, ustalone na podstawie stawek okresowych odpowiednio do częstotliwości ustalania wartości aktywów netto w dniach wyceny.

§ 24. Koszty odsetek z tytułu kredytów i pożyczek zaciągniętych przez fundusz podlegają rozliczeniu w czasie, z uwzględnieniem charakteru i czasu spłaty kredytu lub pożyczki.

§ 25. 1. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego bądź kapitału wypłaconego jest dzień ujęcia zbycia i odkupienia jednostek uczestnictwa albo wydania i wykupienia certyfikatów inwestycyjnych w odpowiednim rejestrze.

2. Na potrzeby określenia wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa bądź na certyfikat inwestycyjny w określonym dniu wyceny nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami ujmowanymi zgodnie z ust. 1.

Rozdział 4

Wycena aktywów oraz ustalenie zobowiązań i wyniku z operacji

§ 26. 1. Aktywa funduszu będące przedmiotem notowań na rynku zorganizowanym wycenia się, a zobowiązania związane z dokonywaniem transakcji na takim rynku ustala się według wartości rynkowej, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny.

2. Aktywa funduszu niebędące przedmiotem notowań na rynku zorganizowanym wycenia się, a zobowiązania związane z dokonywaniem transakcji na takim rynku ustala się według wartości godziwej.

3. W dniu wyceny aktywa wycenia się, a zobowiązania ustala się według stanów odpowiednio aktywów i zobowiązań oraz określonych w niniejszym rozdziale odpowiednio kursów, cen i wartości z dnia poprzedniego.

§ 27. 1. Aktywa, o których mowa w § 26 ust. 1, z wyłączeniem kontraktów terminowych, wycenia się, z zastrzeżeniem ust. 4, w następujący sposób:

- 1) papiery wartościowe notowane na rynku zorganizowanym, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 — w oparciu o:
 - a) w przypadku papierów wartościowych notowanych w systemie notowań ciągłych, na których wyznaczany i ogłaszany jest kurs zamknięcia — ostatni kurs zamknięcia w systemie notowań ciągłych,
 - b) w przypadku papierów wartościowych notowanych w systemie notowań ciągłych bez od-

rębnego wyznaczania kursu zamknięcia — cenę średnią transakcji ważoną wolumenem obrotu z ostatniego dnia, w którym zawarto transakcję,

- c) w przypadku papierów wartościowych notowanych w systemie notowań jednolitych — ostatni kurs ustalony w systemie kursu jednolitego,
- d) w przypadku papierów wartościowych notowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla których w szczególności ze względu na:
 - harmonogram sesji lub różnicę stref czasowych w stosunku do czasu dokonywania wyceny,
 - sposób ogłaszania kursu,
 - niezbywalność lub ograniczoną zbywalność posiadanych papierów wartościowych na danym rynku

za kurs rynkowy, na potrzeby wyceny papierów wartościowych, uznaje się inny niż określony zgodnie z zasadami wskazanymi w lit. a)–c) — w oparciu o szczegółową metodę i kryteria wyceny określone w statucie funduszu,

- 2) prawa majątkowe niebędące papierami wartościowymi notowane na rynku zorganizowanym — według zasad określonych w pkt 1,
- 3) papiery wartościowe dopuszczone do publicznego obrotu, dla których nie jest możliwe zastosowanie metod wyceny, o których mowa w pkt 1 — według ostatniej, najniższej odpowiednio ceny lub wartości:
 - a) zaproponowanej w wyniku ogłoszenia wezwania,
 - b) po jakiej zawarto transakcję pakietową,
 - c) aktywów netto na certyfikat inwestycyjny ogłoszonej przez fundusz

— z uwzględnieniem zmian wartości tych papierów wartościowych, spowodowanych zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość rynkową.

2. W przypadku papierów wartościowych notowanych na jednym lub kilku rynkach, w jednym lub w kilku systemach notowań, kryterium wyboru systemu notowań i rynku określa statut funduszu.

3. Jeżeli ostatni kurs zamknięcia na danym rynku lub w danym systemie notowań nie jest dostępny lub jest dostępny, ale ze względu na termin zawarcia ostatniej transakcji nie odzwierciedla wartości rynkowej papieru wartościowego, wyceniając ten papier wartościowy, należy uwzględnić ceny w zgłoszonych najlepszych ofertach kupna i sprzedaży, z tym że uwzględnianie wyłącznie ceny w ofertach sprzedaży jest niedopuszczalne. Jeżeli oferty, o których mowa w zdaniu poprzednim, zostały zgłoszone po raz ostatni w takim terminie, iż wycena papierów wartościowych w oparciu o te oferty nie odzwierciedlałaby wartości rynkowej papieru wartościowego, to uznaje się, że nie jest możliwe zastosowanie dla tych papierów wartościowych metod wyceny, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

4. Jeżeli papiery wartościowe posiadane przez fundusz nie spełniają warunków określonych w ust. 1, ale

spełniają te warunki papiery wartościowe tożsame w prawach z papierami wartościowymi posiadanymi przez fundusz, to dla potrzeb wyceny papiery wartościowe posiadane przez fundusz traktuje się tak, jakby były papierami wartościowymi spełniającymi te warunki.

§ 28. 1. Aktywa, o których mowa w § 26 ust. 2, wycenia się w szczególności w następujący sposób:

- 1) nieruchomości — według zasad dotyczących określania wartości rynkowej nieruchomości, przewidzianych w przepisach o gospodarce nieruchomościami, z zastrzeżeniem ust. 2,
- 2) papiery wartościowe dopuszczone do publicznego obrotu, dla których nie jest możliwe zastosowanie metod wyceny, o których mowa w § 27 ust. 1 pkt 1 i 3 — w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano papiery wartościowe na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość rynkową prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, a w przypadku gdy zostały określone różne ceny dla nabywców — w oparciu o średnią cenę nabycia, ważoną liczbą nabytych papierów wartościowych, o ile cena ta została podana do publicznej wiadomości, z uwzględnieniem zmian wartości tych papierów wartościowych, spowodowanych zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość rynkową,
- 3) jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych — według ostatniej ogłoszonej przez fundusz wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa,
- 4) papiery wartościowe, dla których nie ma możliwości stałego określania ich wartości rynkowej według metod określonych w § 27, nabytych z dyskontem lub premią — w oparciu o odpis dyskonta lub amortyzację premii; odpis dyskonta zalicza się do przychodów z lokat proporcjonalnie do częstotliwości ustalania wartości aktywów netto w dniach wyceny; amortyzację premii zalicza się do kosztów operacyjnych proporcjonalnie do częstotliwości ustalania wartości aktywów netto w dniach wyceny.

2. Pełną wycenę nieruchomości stosuje się w momencie nabycia oraz po upływie 2 lat od dnia dokonania poprzedniej pełnej wyceny, a także w każdym przypadku, w którym istnieje uzasadnione przypuszczenie, że nastąpiły okoliczności powodujące istotną zmianę wartości nieruchomości, przy czym nie rzadziej niż co 3 miesiące dokonuje się aktualizacji wartości nieruchomości z uwzględnieniem zmian cen na rynku nieruchomości, odpowiednio do rodzaju nieruchomości, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Wyceny i aktualizacji wartości nieruchomości, o których mowa w ust. 2, dokonuje zespół, o którym mowa w art. 102y ust. 1 ustawy.

§ 29. 1. Zagraniczne papiery wartościowe wycenia się w walucie kraju notowania lub — w przypadku papierów nienotowanych na rynku zorganizowanym — w walucie, w której papier wartościowy jest denominowany, i wykazuje się w walucie polskiej po przeliczeniu

według średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień, o którym mowa w § 26 ust. 3.

2. Jeżeli zagraniczne papiery wartościowe są notowane lub denominowane w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie ustala kursu, to ich wartość należy określić w relacji do wskazanej przez fundusz waluty, dla której ustalany jest średni kurs przez Narodowy Bank Polski.

§ 30. Środki pieniężne oraz niedenominowane w złotych należności i zobowiązania wykazuje się w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej po przeliczeniu zgodnie z § 29.

§ 31. Papiery wartościowe nabyte z udzielonym przez drugą stronę przyrzeczeniem odkupu wycenia się metodą amortyzacji różnicy pomiędzy ceną odkupu papierów wartościowych a ceną ich nabycia.

§ 32. 1. Obligacje od dnia następującego bezpośrednio po dniu ostatniego notowania do dnia wykupu wyceniane są metodą odpisu dyskonta lub amortyzacji premii powstałych jako różnica pomiędzy ceną wykupu danej obligacji a ceną, po jakiej fundusz wycenił obligację w ostatnim dniu notowania.

2. Obligacje zamienne wycenia się zgodnie z zasadami określonymi w § 27 lub odpowiednio w § 28 ust. 1 pkt 4, bez uwzględnienia prawa do zamiany, chyba że jest dostępna wartość godziwa tego prawa.

§ 33. Kontrakty terminowe notowane na rynku zorganizowanym wycenia się według kursu określającego stan rozliczeń funduszu i instytucji rozliczeniowej.

§ 34. Kontrakty terminowe zawarte poza rynkiem zorganizowanym wycenia się według metody określającej stan rozliczeń funduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu.

§ 35. 1. W dniu wyceny zobowiązania funduszu z tytułu wystawionych opcji notowanych na rynku zorganizowanym ustala się według wartości rynkowej wystawionych opcji, wycenionych zgodnie z metodami określonymi w § 27.

2. Jeżeli rynkowa wartość wystawionej opcji przewyższa wartość premii netto z tytułu wystawienia tej opcji, różnica pomiędzy wartością rynkową opcji a wartością premii netto stanowi niezrealizowaną stratę z wyceny lokat.

3. Jeżeli wartość premii netto z tytułu wystawienia opcji przewyższa rynkową wartość tej opcji, różnica pomiędzy wartością premii netto a wartością rynkową opcji stanowi niezrealizowany zysk z wyceny lokat.

4. Jeżeli zobowiązanie z tytułu wystawionej opcji wygaśnie w ten sposób, iż opcja nie została wykonana i zakończył się czas trwania opcji, wartość premii netto stanowi zrealizowany zysk ze zbycia lokat.

5. Jeżeli fundusz będący wystawcą opcji dokonuje zamknięcia swojej pozycji, to wykazuje zrealizowany zysk ze zbycia lokat albo zrealizowaną stratę ze zbycia lokat. Zrealizowana strata ze zbycia lokat jest wykazywana w przypadku, gdy koszt transakcji zamykającej przewyższa wartość premii netto. Zrealizowany zysk ze zbycia lokat jest wykazywany w przypadku, gdy wartość premii netto przewyższa koszt transakcji zamykającej.

6. Jeżeli wystawiona przez fundusz opcja podlega wykonaniu na zasadzie zawarcia przez fundusz, na żądanie osoby uprawnionej (nabywcy opcji) w określonej dacie lub do określonej daty, umowy, której przedmiotem jest nabycie przez fundusz (opcja put) lub zbycie przez fundusz (opcja call), po z góry oznaczonej cenie, oznaczonej liczby instrumentów bazowych, to:

- 1) w przypadku zbycia (opcja call) przez fundusz instrumentów bazowych, różnica pomiędzy sumą ceny wykonania opcji i wartością premii netto a kosztem nabycia tych instrumentów bazowych stanowi zrealizowany zysk ze zbycia lokat albo zrealizowaną stratę ze zbycia lokat,
- 2) w przypadku nabycia (opcja put) przez fundusz instrumentów bazowych, koszt nabycia instrumentów bazowych jest pomniejszany o wartość premii netto.

7. Jeżeli wystawiona przez fundusz opcja podlegała wykonaniu na zasadzie wypłacenia przez fundusz do określonej daty lub w określonej dacie sumy pieniężnej stanowiącej różnicę pomiędzy:

- 1) ceną instrumentu bazowego w dniu, w którym osoba uprawniona (nabywca opcji) żąda od funduszu wykonania umowy, a jego ceną określoną w umowie (opcja call),
- 2) określoną w umowie ceną instrumentu bazowego a jego ceną w dniu, w którym osoba uprawniona (nabywca opcji) żąda od funduszu wykonania umowy (opcja put)

— to różnicą pomiędzy wypłaconą sumą pieniężną a wartością premii netto powinna być ujęta jako zrealizowany zysk ze zbycia lokat albo jako zrealizowana strata ze zbycia lokat.

§ 36. W dniu wyceny zobowiązania funduszu z tytułu wystawionych opcji nienotowanych na rynku zorganizowanym ustala się według wartości godziwej wystawionych opcji. Sposób ustalenia wartości godziwej określa statut funduszu.

§ 37. 1. W przypadku gdy nie jest możliwa wycena aktywów i ustalenie zobowiązań, o których mowa w § 35 ust. 1, według metod określonych w § 27 i § 35, z zastrzeżeniem ust. 2, fundusz wycenia wartość aktywów i ustala wysokość tych zobowiązań, opierając się na metodzie wyceny według wartości rynkowej, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, ocenianej jako najlepsza z punktu widzenia uczestników funduszu, pozwalającej na rzetelne odzwierciedlenie wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny, określonej w statucie funduszu.

2. W przypadkach, o których mowa w § 27 ust. 1 pkt 3 oraz w § 27 ust. 3, fundusz wyceny papiery wartościowe, uwzględniając zasadę ostrożnej wyceny, o której mowa w ust. 1.

3. W przypadku gdy nie jest możliwa wycena aktywów i ustalenie zobowiązań, o których mowa w § 36, według metod określonych w § 28 i § 36, fundusz wyceny wartość aktywów i ustala wysokość tych zobowiązań według metody wyceny szczegółowo określonej w statucie funduszu.

4. W przypadku gdy metoda wyceny aktywów i ustalenia zobowiązań, określona dla odpowiednich składników aktywów i zobowiązań w statucie funduszu, nie znajduje zastosowania, fundusz wyceny aktywa i ustala zobowiązania według metody uzgodnionej z depozytariuszem, po pisemnej akceptacji biegłego rewidenta. Niezwłocznie po ustaleniu metody, przyjętej na stałe jako właściwa dla wyceny aktywów i ustalenia zobowiązań, fundusz dokonuje odpowiednich zmian w statucie.

Rozdział 5

Sprawozdania finansowe

§ 38. 1. Sprawozdania finansowe sporządza się w języku polskim i w walucie polskiej.

2. Informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym wykazuje się w tysiącach złotych, chyba że charakter i istotność pozycji wymagają innej dokładności, co należy odnotować w sprawozdaniu.

§ 39. Na dzień bilansowy ustala się wynik z operacji funduszu, obejmujący:

- 1) przychody z lokat netto — stanowiące różnicę pomiędzy przychodami z lokat a kosztami operacyjnymi netto funduszu,
- 2) zrealizowany zysk (stratę) ze zbycia lokat i niezrealizowany zysk (stratę) z wyceny lokat.

§ 40. Na dzień bilansowy przyjmuje się metody wyceny stosowane w dniu wyceny.

§ 41. Sprawozdania finansowe funduszu sporządza się dwa razy w roku, jako:

- 1) półroczne sprawozdanie finansowe — obejmujące dane za półrocze bieżącego roku obrotowego oraz dane porównywalne, w szczególności odnośnie do:
 - a) bilansu — za co najmniej poprzedni rok obrotowy,
 - b) rachunku wyniku z operacji i rachunku przepływów pieniężnych — za półrocze co najmniej poprzedniego roku obrotowego,
 - c) zestawienia lokat w części II i zmian w aktywach netto — za co najmniej trzy poprzednie lata obrotowe,
- 2) roczne sprawozdanie finansowe — obejmujące dane za bieżący rok obrotowy oraz dane porównywalne za poprzedni rok obrotowy, z wyłączeniem zestawienia lokat w części I, zaś w przypadku ze-

stawienia lokat w części II i zmian w aktywach netto — za co najmniej dwa poprzednie lata obrotowe.

§ 42. 1. Sprawozdanie finansowe funduszu obejmuje:

- 1) bilans,
- 2) rachunek wyniku z operacji,
- 3) zestawienie zmian w aktywach netto,
- 4) rachunek przepływów pieniężnych,
- 5) zestawienie lokat,
- 6) informację dodatkową składającą się z wprowadzenia do sprawozdania finansowego oraz dodatkowych informacji i objaśnień.

2. Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym funduszu określa załącznik do rozporządzenia.

§ 43. Do sprawozdania finansowego funduszu dołącza się:

- 1) list towarzystwa będącego organem funduszu, skierowany do uczestników funduszu, opisujący w sposób zwięzły wyniki działania funduszu w okresie sprawozdawczym,
- 2) oświadczenie depozytariusza o zgodności danych, dotyczących stanów aktywów zapisanych na rachunkach pieniężnych i rachunkach papierów wartościowych oraz pożytków z nich wynikających przedstawionych w sprawozdaniu finansowym funduszu ze stanem faktycznym.

§ 44. Roczne i półroczne sprawozdania finansowe funduszu podlegają badaniu przez biegłego rewidenta.

§ 45. 1. Roczne sprawozdanie finansowe funduszu sporządza się w terminie trzech miesięcy od zakończenia roku obrotowego.

2. Uchwała walnego zgromadzenia akcjonariuszy towarzystwa w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego, a w przypadku specjalistycznego funduszu inwestycyjnego zamkniętego uchwała zgromadzenia inwestorów, powinna być podjęta w terminie czterech miesięcy od zakończenia roku obrotowego.

3. Półroczne sprawozdanie finansowe sporządza się w terminie dwóch miesięcy od zakończenia pierwszego półrocza roku obrotowego.

§ 46. 1. Ogłoszeniu, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o rachunkowości, podlegają roczne i półroczne sprawozdania finansowe wraz z oświadczeniem depozytariusza i opinią biegłego rewidenta o badanym sprawozdaniu finansowym oraz — w przypadku rocznego sprawozdania finansowego — wraz z odpisem uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy towarzystwa o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego, a w przypadku specjalistycznego funduszu in-

westycyjnego zamkniętego wraz z odpisem uchwały zgromadzenia inwestorów.

2. Złożenie do ogłoszenia rocznego sprawozdania finansowego funduszu następuje w ciągu 7 dni od dnia jego zatwierdzenia przez walne zgromadzenie akcjonariuszy towarzystwa albo zgromadzenie inwestorów specjalistycznego funduszu inwestycyjnego zamkniętego, nie później jednak niż w terminie czterech miesięcy od zakończenia roku obrotowego.

3. Złożenie do ogłoszenia półrocznego sprawozdania finansowego następuje w terminie dwóch miesięcy od zakończenia pierwszego półrocza roku obrotowego.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 47. Rozporządzenie ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się w 2002 r.

§ 48. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

Minister Finansów: *M. Belka*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. (poz. 1670)

ZAKRES INFORMACJI WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM FUNDUSZU

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego funduszu obejmuje w szczególności:

- 1) nazwę funduszu oraz opis celu inwestycyjnego, specjalizacji i stosowanych ograniczeń inwestycyjnych funduszu,
- 2) firmę, siedzibę i adres towarzystwa będącego organem funduszu, ze wskazaniem właściwego rejestru,
- 3) wskazanie okresu sprawozdawczego i dnia bilansowego,
- 4) wskazanie, czy sprawozdanie finansowe funduszu zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez fundusz w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności funduszu,
- 5) w przypadku sprawozdania finansowego sporządzonego za okres, w ciągu którego nastąpiło połączenie funduszy, wskazanie, że jest to sprawozdanie finansowe sporządzone po połączeniu funduszy,
- 6) opis, w tym:
 - a) przyjęte zasady rachunkowości, dotyczące w szczególności ujmowania w księgach rachunkowych operacji dotyczących funduszu, metod wyceny aktywów, z uwzględnieniem stosowanych metod wyceny składników lokat, oraz zobowiązań funduszu, aktywów netto i wyniku z operacji,
 - b) przyjęte kryterium wyboru rynku, w tym systemu notowań,
 - c) wprowadzone zmiany stosowanych zasad rachunkowości, w tym metod ujmowania operacji w księgach rachunkowych, metod wyceny oraz sposobu sporządzania sprawozdania finansowego, przy czym zmiany te należy opisać w dwóch kolejnych sprawozdaniach finansowych po ich wprowadzeniu, z wyjaśnieniem

przyczyn ich wprowadzenia oraz określeniem ich wpływu na sytuację majątkową, finansową oraz wynik z operacji funduszu,

d) przyjęte w sprawozdaniu finansowym funduszu kryterium podziału składników portfela lokat.

Bilans

I. Aktywa

1. Lokaty¹

- nieruchomości (własność)
- nieruchomości (współwłasność)
- waluty
- papiery wartościowe
- jednostki i tytuły uczestnictwa
- udziały w sp. z o.o.
- wierzytelności
- inne

2. Certyfikaty własne

3. Środki pieniężne²

4. Należności

- a) z tytułu zbytych lokat
- b) z tytułu zbytych jednostek uczestnictwa albo wydanych certyfikatów inwestycyjnych
- c) dywidendy
- d) odsetki
- e) z tytułu posiadanych nieruchomości, w tym czynszów

¹ Lokaty funduszu należy wykazać z podziałem według wybranego kryterium najlepiej charakteryzującego cel inwestycyjny, specjalizację i stosowane ograniczenia inwestycyjne funduszu, poczynając od lokat o największym udziale; dodatkowo należy ujawnić wartość lokat według ceny nabycia.

² Środki pieniężne należy wykazać z uwzględnieniem ich struktury.

- f) z tytułu udzielonych pożyczek
- g) pozostałe³

II. Zobowiązania

1. Z tytułu nabytych lokat
2. Z tytułu wystawionych opcji
3. Z tytułu odkupionych jednostek uczestnictwa albo wykupionych certyfikatów inwestycyjnych
4. Z tytułu wypłaty dochodów funduszu
5. Z tytułu pożyczek i kredytów o terminie spłaty do roku
6. Z tytułu pożyczek i kredytów o terminie spłaty powyżej roku
7. Rezerwa na wydatki
8. Z tytułu wpłat na jednostki uczestnictwa albo certyfikaty inwestycyjne
9. Pozostałe⁴

III. Aktywa netto (I–II)

IV. Kapitał

1. Wpłacony
2. Wypłacony (wielkość ujemna)

V. Zakumulowane, nierozdysponowane przychody z lokat netto

VI. Zakumulowany, nierozdysponowany zrealizowany zysk (strata) ze zbycia lokat

VII. Wzrost (spadek) wartości lokat ponad cenę nabycia

VIII. Kapitał i zakumulowany wynik z operacji, razem (IV+V±VI±VII)

Liczba jednostek uczestnictwa albo zarejestrowanych certyfikatów inwestycyjnych

Wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny

Przewidywana liczba certyfikatów inwestycyjnych

Rozwodniona wartość aktywów netto na certyfikat inwestycyjny⁵

Rachunek wyniku z operacji

I. Przychody z lokat

1. Dywidendy i inne udziały w zyskach
2. Odsetki
3. Odpis dyskonta

³ Składniki „Należności” niewyszczególnione powyżej, o wartości stanowiącej co najmniej 5% sumy „Należności”, należy wykazać w odrębnych pozycjach bilansu.

⁴ Składniki „Zobowiązań” niewyszczególnione powyżej, o wartości stanowiącej co najmniej 5% sumy „Zobowiązań”, należy wykazać w odrębnych pozycjach bilansu.

⁵ Wskaźnik obliczony z uwzględnieniem zdarzeń zwiększających liczbę certyfikatów inwestycyjnych.

4. Przychody z nieruchomości
5. Dodatnie saldo różnic kursowych
6. Pozostałe⁶

II. Koszty operacyjne⁷

1. Wynagrodzenie dla towarzystwa
2. Wynagrodzenia dla podmiotów prowadzących dystrybucję
3. Opłaty dla depozytariusza i inne opłaty związane z prowadzeniem rejestru aktywów funduszu
4. Usługi w zakresie rachunkowości, w tym:
 - prowadzenie rejestru uczestników funduszu lub certyfikatów inwestycyjnych
5. Usługi wydawnicze, w tym poligraficzne
6. Usługi prawne
7. Opłaty za zezwolenia oraz rejestracyjne
8. Odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek
9. Amortyzacja premii
10. Koszty związane z posiadaniem nieruchomości, w tym:
 - utrzymanie nieruchomości w stanie nieopogorszonym
11. Ujemne saldo różnic kursowych
12. Pozostałe⁸

III. Koszty pokrywane przez towarzystwo

IV. Koszty operacyjne netto (II–III)

V. Przychody z lokat netto (I–IV)

VI. Zrealizowany i niezrealizowany zysk (strata)

1. Zrealizowany zysk (strata) ze zbycia lokat, w tym:
 - z tytułu różnic kursowych
2. Wzrost (spadek) niezrealizowanego zysku (straty) z wyceny lokat, w tym:
 - z tytułu różnic kursowych

VII. Wynik z operacji (V±VI)

Liczba zarejestrowanych certyfikatów inwestycyjnych

Wynik z operacji na jeden certyfikat inwestycyjny

⁶ Składniki „Przychodów z lokat” niewyszczególnione powyżej, o wartości stanowiącej co najmniej 5% sumy „Przychodów z lokat”, należy wykazać w odrębnych pozycjach rachunku wyniku z operacji.

⁷ Koszty funduszu inne niż wykazane jako „Koszty operacyjne” należy ująć i wykazać w rachunku wyniku z operacji odpowiednio do tytułu ich poniesienia (z ich wyszczególnieniem przy odpowiedniej pozycji rachunku wyniku z operacji), a także w podziale na koszty limitowane i Nielimitowane; w szczególności uwaga ta dotyczy podatków, opłat manipulacyjnych i prowizji maklerskich.

⁸ Składniki „Kosztów operacyjnych” niewyszczególnione powyżej, o wartości stanowiącej co najmniej 5% sumy „Kosztów operacyjnych”, należy wykazać w odrębnych pozycjach rachunku wyniku z operacji.

Przewidywana liczba certyfikatów inwestycyjnych

Rozwodniony wynik z operacji na jeden certyfikat inwestycyjny⁹

Zestawienie zmian w aktywach netto

Jeżeli okres, dla którego są prezentowane zmiany, nie jest równy 12 miesiącom, wówczas zmiany wyrażone procentowo należy odnieść w stosunku rocznym.

I. Zmiana wartości aktywów netto:

1. Wartość aktywów netto na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego
2. Wynik z operacji za okres sprawozdawczy (razem), w tym:
 - a) przychody z lokat netto
 - b) zrealizowany zysk (strata) ze zbycia lokat
 - c) wzrost (spadek) niezrealizowanego zysku (straty) z wyceny lokat
3. Zmiana w aktywach netto z tytułu wyniku z operacji
4. Dystrybucja dochodów funduszu (razem)
 - a) z przychodów z lokat netto
 - b) ze zrealizowanego zysku ze zbycia lokat
5. Zmiany w kapitale w okresie sprawozdawczym (razem), w tym:
 - a) zmiana kapitału wpłaconego (powiększenie kapitału z tytułu zbytych jednostek uczestnictwa albo wydanych certyfikatów inwestycyjnych)
 - b) zmiana kapitału wypłaconego (zmniejszenie kapitału z tytułu odkupionych jednostek uczestnictwa albo wykupionych certyfikatów inwestycyjnych)
6. Zmiana wartości aktywów netto z tytułu zmian w kapitale
7. Łączna zmiana aktywów netto w okresie sprawozdawczym (3–4±5)
8. Wartość aktywów netto na koniec okresu sprawozdawczego
9. Średnia wartość aktywów netto w okresie sprawozdawczym

II. Zmiana liczby jednostek uczestnictwa albo certyfikatów inwestycyjnych:

1. Zmiana liczby jednostek uczestnictwa albo certyfikatów inwestycyjnych w okresie sprawozdawczym, w tym:
 - a) liczba zbytych jednostek uczestnictwa albo wydanych certyfikatów inwestycyjnych
 - b) liczba odkupionych jednostek uczestnictwa albo wykupionych certyfikatów inwestycyjnych
 - c) saldo zmian liczby jednostek uczestnictwa albo certyfikatów inwestycyjnych
2. Liczba jednostek uczestnictwa albo certyfikatów inwestycyjnych narastająco od początku działalności funduszu, w tym:

- a) liczba zbytych jednostek uczestnictwa albo wydanych certyfikatów inwestycyjnych
- b) liczba odkupionych jednostek uczestnictwa albo wykupionych certyfikatów inwestycyjnych
- c) saldo jednostek uczestnictwa albo certyfikatów inwestycyjnych

III. Zmiana wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny:

- 1) wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego
- 2) wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny na koniec okresu sprawozdawczego
- 3) procentowa zmiana wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny w okresie sprawozdawczym
- 4) minimalna i maksymalna wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny w okresie sprawozdawczym, ze wskazaniem daty wyceny
- 5) wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny według ostatniej wyceny w okresie sprawozdawczym, ze wskazaniem daty wyceny

IV. Procentowy udział w średniej wartości aktywów i aktywów netto kosztów operacyjnych, w tym:

— wynagrodzenia towarzystwa

Rachunek przepływów pieniężnych¹⁰

A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej (I–II)

I. Wpływy

- 1) Z tytułu posiadanych lokat¹¹
- 2) Z tytułu zbycia składników lokat¹¹
- 3) Pozostałe

II. Wydatki

- 1) Z tytułu posiadanych lokat¹¹
- 2) Z tytułu nabycia składników lokat¹¹
- 3) Z tytułu wypłaconego wynagrodzenia dla towarzystwa
- 4) Z tytułu wypłaconego wynagrodzenia dla podmiotów prowadzących dystrybucję
- 5) Z tytułu opłat
 - dla depozytariusza

¹⁰ Składniki wpływów i wydatków, niewyszczególnione w rachunku przepływów pieniężnych, o wartości stanowiącej co najmniej 5% sumy odpowiednio wpływów oraz wydatków, należy wykazać w odrębnych pozycjach rachunku przepływów pieniężnych.

¹¹ Składniki lokat funduszu należy wykazać w rachunku przepływów pieniężnych co najmniej w stopniu, w jakim są one ujawnione w bilansie funduszu.

⁹ Wskaźnik obliczony z uwzględnieniem zdarzeń zwiększających liczbę certyfikatów inwestycyjnych.

- za prowadzenie rejestru aktywów funduszu
 - za zezwolenia
 - rejestracyjnych
 - 6) Z tytułu usług
 - wydawniczych
 - prawnych
 - w zakresie rachunkowości
 - 7) Pozostałe
- B. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej (I–II)
- I. Wpływy
- 1) Z tytułu zbycia jednostek uczestnictwa albo wydania certyfikatów inwestycyjnych
 - 2) Z tytułu zaciągniętych kredytów
 - 3) Z tytułu zaciągniętych pożyczek
 - 4) Z tytułu spłaty udzielonych pożyczek
 - 5) Odsetki
 - 6) Pozostałe
- II. Wydatki
- 1) Z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa albo nabycia certyfikatów własnych
 - 2) Z tytułu spłat zaciągniętych kredytów
 - 3) Z tytułu spłat zaciągniętych pożyczek
 - 4) Z tytułu udzielonych pożyczek
 - 5) Odsetki
 - 6) Pozostałe
- C. Zmiana stanu środków pieniężnych netto (A+/-B)
- D. Środki pieniężne na początek okresu
- E. Środki pieniężne na koniec okresu (D+/-C)
— w tym o ograniczonej możliwości dysponowania

Zestawienie lokat¹²

I. Szczegółowe zestawienie lokat funduszu, na ostatni dzień bilansowy, przedstawione według takich kryteriów, odpowiednio do celu inwestycyjnego, specjalizacji i stosowanych ograniczeń inwestycyjnych funduszu, by uczestnik funduszu był w stanie ocenić, czy odpowiadają one wymogom inwestycyjnym określonym przepisami prawa i statutem funduszu.

Składniki lokat (według grup rodzajowych) należy wykazać w wartości ustalonej według zasad obowiązujących na dany dzień bilansowy oraz w wartości według cen nabycia, z określeniem procentowego udziału w aktywach funduszu, uwzględniając co najmniej podział na:

- 1) papiery wartościowe dopuszczone i niedopuszczone do publicznego obrotu,

- 2) papiery wartościowe notowane na rynku zorganizowanym (ze wskazaniem rynku) i nienotowane,
- 3) papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, państwa należące do OECD oraz międzynarodowe instytucje finansowe, których członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub przynajmniej jedno z państw należących do OECD,
- 4) papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, państwa należące do OECD oraz międzynarodowe instytucje finansowe, których członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub przynajmniej jedno z państw należących do OECD,
- 5) akcje (prawa poboru) — według emitenta z określeniem liczby akcji (praw poboru),
- 6) papiery wartościowe wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, oraz inne prawa pochodne od praw majątkowych będących przedmiotem lokat oraz transakcji terminowych — według instrumentów bazowych, a także — o ile to możliwe — według emitenta (wystawcy) z określeniem liczby papierów wartościowych, praw pochodnych i kontraktów terminowych oraz celu ich posiadania (w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego; w innym celu niż ograniczenie ryzyka inwestycyjnego). W przypadku praw majątkowych, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. Nr 103, poz. 1099) — według określonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników, limitów produkcji lub kursów walut i stóp procentowych,
- 7) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością — według spółek, w których udziały te są posiadane,
- 8) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne — według rodzajów funduszy (celów inwestycyjnych, specjalizacji i stosowanych ograniczeń inwestycyjnych) oraz towarzystw funduszy inwestycyjnych zarządzających tymi funduszami, z określeniem liczby jednostek lub certyfikatów inwestycyjnych,
- 9) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą — według rodzajów tych instytucji (funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez spółki administrujące, spółek inwestycyjnych, celów inwestycyjnych, specjalizacji, stosowanych ograniczeń inwestycyjnych) oraz spółek administrujących, z określeniem liczby tytułów uczestnictwa,
- 10) dłużne papiery wartościowe o terminie wykupu dłuższym niż 1 rok — według emitenta (grup emitentów), terminu wykupu, warunków oprocentowania i podobnych cech wyróżniających dany rodzaj papieru wartościowego, z określeniem wartości nominalnej,
- 11) dłużne papiery wartościowe o terminie wykupu nie dłuższym niż 1 rok — według emitenta (grup emitentów), terminu wykupu: do 6 miesięcy i powyżej 6 miesięcy oraz innych cech wyróżniających dany rodzaj papieru wartościowego, z określeniem wartości nominalnej,
- 12) wierzytelności — według rodzajów podmiotów, wobec których te wierzytelności istnieją, terminu

¹² W przypadku zagranicznych papierów wartościowych przy nazwie emitenta tych papierów zamieszcza się również wskazanie siedziby i kraju siedziby emitenta.

wymagalności, rodzaju świadczenia, na jakie wierzytelności opiewają, z określeniem wartości świadczenia,

- 13) waluty — według walut państw należących do OECD i walut państw nienależących do OECD oraz według walut poszczególnych państw, z określeniem ich wartości (w danej walucie i po przeliczeniu na walutę polską), a ponadto informacja o wysokości lokat w euro z określeniem ich wartości (w euro i po przeliczeniu na walutę polską),
- 14) zagraniczne papiery wartościowe i inne prawa majątkowe — według wymienionych wyżej kryteriów, z określeniem odpowiednio wyżej wskazanych danych,
- 15) prawa własności nieruchomości — z podaniem dla każdej nieruchomości rodzaju, roku oddania do użytku, a w przypadku budynków i lokali — daty nabycia, numeru księgi wieczystej, miejsca położenia, powierzchni, ustanowionych obciążeń, służebności,
- 16) prawa współwłasności nieruchomości — z podaniem dla każdej nieruchomości rodzaju, roku oddania do użytku, a w przypadku budynków i lokali — daty nabycia, numeru księgi wieczystej, miejsca położenia, powierzchni, ustanowionych obciążeń, służebności, procentowego udziału funduszu we współwłasności,
- 17) listy zastawne — według rodzaju emitenta, terminu wykupu, warunków oprocentowania, rodzaju listu, w tym podstawy emisji z podaniem wartości nominalnej.

Ponadto w „Zestawieniu lokat” należy przedstawić podział lokat według innych szczególnych kryteriów, zawartych w statucie funduszu, na przykład według regionów geograficznych, działów gospodarki reprezentowanych przez emitentów.

II. Zestawienie zmian w stanie lokat funduszu ujawniające stan lokat funduszu na każdy dzień bilansowy, z podziałem według kryterium najlepiej charakteryzującego cel inwestycyjny, specjalizację i stosowane ograniczenia inwestycyjne funduszu, przyjętego także w bilansie funduszu, z określeniem procentowego udziału poszczególnych grup lokat w aktywach funduszu.

Dodatkowe informacje i objaśnienia

obejmują w szczególności:

1. Dane uzupełniające o pozycjach bilansu i rachunku wyników z operacji funduszu¹³:

- 1) dane o walutowej strukturze pozycji bilansu, w tym środków pieniężnych, z podziałem według walut i po przeliczeniu na walutę polską,
- 2) informacje o zaciągniętych i wykorzystanych przez fundusz kredytach i pożyczkach pieniężnych w kwocie stanowiącej, na dzień ich wykorzystania, więcej niż 1% wartości aktywów funduszu, z określeniem:

- a) nazwy i siedziby banku udzielającego kredytu (pożyczki),
 - b) kwoty kredytu (pożyczki) w chwili zaciągnięcia, procentowego udziału w aktywach¹⁴,
 - c) kwoty kredytu (pożyczki) pozostałej do spłaty¹⁴,
 - d) warunków oprocentowania,
 - e) terminu spłaty,
 - f) ustanowionych zabezpieczeń,
- 3) informacje o udzielonych przez fundusz pożyczkach pieniężnych w kwocie stanowiącej, na dzień ich udzielenia, więcej niż 1% wartości aktywów funduszu, z określeniem:
 - a) nazwy i siedziby podmiotu, któremu udzielono pożyczki,
 - b) kwoty pożyczki w chwili udzielenia, procentowego udziału w aktywach,
 - c) warunków oprocentowania,
 - d) terminu spłaty,
 - e) ustanowionych zabezpieczeń,
 - 4) podział kosztów pokrywanych przez towarzystwo, według ich rodzaju, co najmniej w zakresie przedstawionym w pozycji II rachunku wyniku z operacji,
 - 5) zrealizowany zysk (stratę) ze zbycia lokat — odrębnie dla każdej z grup lokat, co najmniej według podziału przyjętego w bilansie funduszu,
 - 6) wzrost (spadek) niezrealizowanego zysku (straty) z wyceny lokat — odrębnie dla każdej z grup lokat, co najmniej według podziału przyjętego w bilansie funduszu,
 - 7) informacje o podatkach i opłatach, w tym dotyczące opodatkowania funduszu, opodatkowania dochodów z lokat krajowych i zagranicznych oraz dane dotyczące opłat manipulacyjnych, prowizji maklerskich i innych opłat pokrywanych z funduszu, z określeniem ich wartości,
 - 8) informacje o dystrybucji dochodów funduszu,
 - 9) odnośnie do „instrumentów” — papierów wartościowych wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, innych praw pochodnych od praw majątkowych będących przedmiotem inwestycji funduszu oraz transakcji terminowych — informacje dla poszczególnych klas instrumentów, dotyczące co najmniej:
 - a) zakresu i charakteru instrumentu,
 - b) przyjętych dla instrumentu zasad (polityki) rachunkowości,
 - c) celu nabywania lub wystawiania instrumentu, np. zabezpieczenie,
 - d) kwoty (wielkości) będącej podstawą obliczenia przyszłych płatności,
 - e) sumy i terminu przyszłych przychodów lub płatności kasowych,
 - f) terminu ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu,

¹³ Przy odpowiednich pozycjach aktywów należy przedstawić informację o obciążeniach majątku o charakterze prawnorzeczowym i obligacyjnym.

¹⁴ W danej walucie i po przeliczeniu na walutę polską.

- g) możliwości wcześniejszego rozliczenia — okres lub dzień — jeśli istnieją,
- h) ceny lub przedziału cen realizacji instrumentu,
- i) możliwości wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów,
- j) ustalonej stopy lub kwoty odsetek, dywidendy lub innych przychodów oraz terminu ich płatności,
- k) dodatkowych zabezpieczeń związanych z tym instrumentem, przyjętych lub złożonych,
- l) wyżej wymienionych informacji (lit. a)–k) również dla instrumentu, na który dany instrument może być zamieniony,
- m) innych warunków towarzyszących danemu instrumentowi,
- n) rodzaju ryzyka związanego z instrumentem, np. ryzyko stopy procentowej,
- o) sumy istniejących zobowiązań z tytułu zajętych pozycji w instrumentach;

2. Informację o:

- 1) łącznej wartości wynagrodzeń i nagród (w pieniądzu i w naturze) wypłaconych lub należnych, odrębnie dla osób zarządzających i nadzorujących, obciążających fundusz,
- 2) wartości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, poręczeń lub innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz funduszu, z podaniem warunków oprocentowania i spłaty tych kwot, udzielonych osobom zarządzającym i nadzorującym, obciążających fundusz, odrębnie dla osób zarządzających i nadzorujących oraz oddzielnie ich współmałżonkom, krewnym i powinowatym do drugiego stopnia, przysposobionym lub przysposabiającym oraz innym osobom, z którymi są one powiązane osobiście;

3. Odnośnie do nieruchomości przedstawia się ich podział według grup rodzajowych, z uwzględnieniem podziału na krajowe i zagraniczne, podając dla każdej z grup wartość nakładów inwestycyjnych zwiększających ich wartość początkową, poniesionych w danym okresie sprawozdawczym;

4. Informacje o znaczących zdarzeniach, dotyczących lat ubiegłych, ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres;

5. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym;

6. Zestawienie oraz objaśnienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym i porównywalnych danych finansowych a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi;

7. Dokonane korekty błędów podstawowych, ich przyczyny, tytuły oraz wpływ wywołanych tym skutków finansowych na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik z operacji i rentowność funduszu, przy czym w przypadku gdy:

- 1) w okresie sprawozdawczym wystąpiły przypadki informowania uczestników o korektach wyceny aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny, dołączana jest tabela zawierająca co najmniej datę skorygowanej wyceny, datę ogłoszenia korekty wyceny, wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa lub certyfikat inwestycyjny sprzed ogłoszonej korekty oraz po korekcie, wyjaśnienie przyczyn korekty,
- 2) w okresie sprawozdawczym wystąpiły przypadki zawieszenia zbywania lub odkupywania jednostek uczestnictwa, a także zawieszenia w dokonywaniu aktywów netto na jednostkę uczestnictwa albo certyfikat inwestycyjny dołączana jest tabela zawierająca co najmniej datę ogłoszenia rozpoczęcia zawieszenia, okres, w którym zawieszenie obowiązywało, a także wyjaśnienie podstaw prawnych i przyczyn zawieszenia;

8. W przypadku występowania niepewności co do możliwości kontynuowania działalności, opis tych niepewności oraz stwierdzenie, że taka niepewność występuje, oraz wskazanie, czy sprawozdanie finansowe zawiera korekty z tym związane; informacja powinna zawierać również opis podejmowanych bądź planowanych przez jednostkę działań mających na celu eliminację niepewności.

Ponadto w przypadku gdy informacje inne niż wskazane powyżej mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej, wyniku z operacji funduszu i ich zmian, należy ujawnić te informacje odpowiednio we wstępie lub danych uzupełniających w sprawozdaniu finansowym.

1671

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 10 grudnia 2001 r.

w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń.

Na podstawie art. 28 ust. 10 i art. 81 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43,

poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754, Nr 139, poz. 933 i 934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 60, poz. 382, Nr 106, poz. 668, Nr 107,